

PATVIRTINTA
Klaipėdos r. Agluonėnų mokyklos-darželio
direktoriaus 2025 m. rugsėjo 10 d.
įsakymu Nr. V-110

KLAIPĖDOS R. AGLUONĖNŲ MOKYKLOS-DARŽELIO SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS, INTERVENCIJOS IR STEBĖSENOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos r. Agluonėnų mokyklos-darželio (toliau – Mokykla) smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos ir stebėsenos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.

2. Tvarkos aprašo paskirtis – padėti Mokyklos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškomis aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

3. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Mokykloje.

4. Tvarkos aprašo tikslas – ugdyti pozityvų vaikų / mokinių, darbuotojų elgesį, sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, grupės, mokyklos, šeimos lygmeniu.

5. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

5.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas Mokyklos darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ir patyčias, turi reaguoti;

5.3. veiksmų turi būti imamasi visais smurto ir patyčių atvejais.

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

6.1. Smurtas prieš vaiką / mokinį – veikimu ar neveikimu vaikui daromas tiesioginis ar netiesioginis tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis poveikis, garbės ir orumo nepaisymas ar nepriežiūra, dėl kurių vaikas / mokinys patiria žalą ar pavojų gyvybei, sveikatai, raidai. Yra šios smurto formos:

6.1.1. Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir / ar užgauliojant) ir / ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

6.1.1.1. Žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.1.2. Fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas ir kt.;

6.1.1.3. Socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.1.4. Kibernetinės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir / ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, asmens tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą, pažeminti ir kt.

6.2. Patyčių dalyviai:

6.2.1. patyčias patiriantis vaikas / mokinys – ugdytinis, iš kurio yra tyčiojamas;

6.2.2. besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas / mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir / ar prisidedantis prie jų;

6.2.3. patyčias patiriantis suaugęs – Mokyklos darbuotojas, tėvas (globėjas, rūpintojas) iš kurio tyčiojamas;

6.2.4. patyčių stebėtojas – matantis ar žinantis apie patyčias;

6.3. patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis Mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;

6.4. patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams);

6.5. patyčių prevencijos ir intervencijos stebėsena – patyčių situacijos Mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

6.6. sudėtinga situacija – veiksmas sukeliantys:

6.6.1. stiprų fizinės būklės sutrikdymą. Sutrikdymas įvertinamas matant fizinę žalą (mėlynės, nubrodinimai, kraujavimas ir pan.);

6.6.2. emocinės būklės sutrikdymą. Sutrikdymas vertinamas stebint elgesį (gadinami vaiko / mokinio daiktai, naudojama prievarta, grasinama nužudyti, skatinama nusižudyti ir pan.);

6.6.3. stiprias emocines reakcijas (verkimas, sustingimas iš baimės, drebulys, aplinkinių vengimas, neadekvatus elgesys ir pan.).

7. Mokykloje draudžiama bet kokia smurto ir patyčių forma, nukreipta:

7.1. vaikų / mokinių prieš vaikus / mokinius;

7.2. darbuotojų prieš vaikus / mokinius;

7.3. darbuotojų prieš kitus Mokyklos darbuotojus;

7.4. vaikų / mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš kitus vaikus / mokinius, darbuotojus.

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

8. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi Mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi Mokyklos direktorius, Vaiko gerovės komisijos nariai, mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi Mokyklos bendruomenės nariai.

9. Mokyklos direktorius yra atsakingas už Mokyklos tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio Mokyklos patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, jo pristatymą bendruomenei ir vykdymą.

10. Tvarkos aprašo įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Už tvarkos aprašo vykdymą atsakinga Vaiko gerovės komisija, kuri:

10.1. apibendrina duomenis dėl Mokykloje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę (ne rečiau kaip kartą per pusmetį);

10.2. naudodamasi pranešimų apie patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

10.3. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

10.4. teikia siūlymus mokyklos direktoriui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo, dėl Mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos klausimais;

10.5. individualiai dirba su smurto ir patyčių atvejais, kai vienas iš dalyvių yra suaugęs bendruomenės narys arba kai į juos kreipiasi pedagogas, išnaudojęs numatytas pagalbos priemones;

10.6. atlieka kitus Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas Mokyklos darbuotojas, tėvas (globėjas, rūpintojas) reaguodamas vadovaujasi Mokyklos Reagavimo į patyčias ir pagalbos joms įvykus planu (1 priedas):

11.1. įsikiša įtarus ir / ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

11.2. primena asmeniui, kuris tyčiojasi, Mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;

11.3. jei reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (Mokyklos darbuotojus, tėvus (globėjus, rūpintojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

11.4. informuoja mokytojus ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie įtariamą ir / ar įvykusias patyčias ar smurto atvejus.

12. Mokytojai, gavę informaciją apie įtariamą ir / ar įvykusias patyčias:

12.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;

12.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

12.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;

12.3. nesibaigus patyčių situacijai ar esant sudėtingai situacijai, užpildo pranešimą apie patyčias (2 priedas) ir perduoda Vaiko gerovės komisijai;

13. Vaiko gerovės komisija:

13.1. registruoja pranešimus registracijos žurnale (3 priedas), analizuoja atvejį bei numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, kt. priemonės), fiksuoja numatytas priemones pranešime apie patyčias (2 priedas), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją, esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

13.2. informuoja Mokyklos direktorių apie esamą situaciją;

13.3 atlieka kitus Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

14. Smurtą, patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, mokytojas, kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys, kiti darbuotojai, vaiko / mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) užpildo nustatytą pranešimo formą (2 priedas) ir pateikia Mokyklos direktoriui.

15. Direktorius, gavęs pranešimą:

15.1. konsultuojasi su švietimo pagalbos specialistais dėl smurto ir / ar patyčių sustabdymo ir pagalbos teikimo;

15.2. rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam asmeniui kreiptis dėl psichologinės pagalbos ir, esant psichologinės pagalbos poreikiui, apie įvykusį smurto ar

patyčių faktą nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša psichologinės pagalbos teikėjui;

15.3. skriaudėją supažindina su Tvarkos aprašo nevykdymo pasekmėmis;

15.4. ypatingais atvejais (esant fiziniam smurtui) informuoja policiją, Vaikų teisių apsaugos skyrių, vaiko / mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

16. Patyčias patiriančio vaiko / mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba tėvai (globėjai, rūpintojai), žinantys apie Mokykloje vykstančias patyčias:

16.1. nedelsdami informuoja grupės / klasės mokytoją, švietimo pagalbos specialistą ir / ar administracijos atstovus apie vaiko / mokinio patiriamas patyčias jiems patogiu būdu (telefonu, elektroniniu laišku, žinute dienyne ar asmeniškai);

16.2. sužinoję apie viešas patyčias kibernetinėje erdvėje, smurtaujančio ir smurtą patiriančio vaiko / mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo apie tai pranešti LR ryšių reguliavimo tarnybai pateikdami pranešimą interneto svetainėje adresu: www.draugiskasinternetas.lt.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Dokumentai, esantys vaiko / mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku / mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti deleguotas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

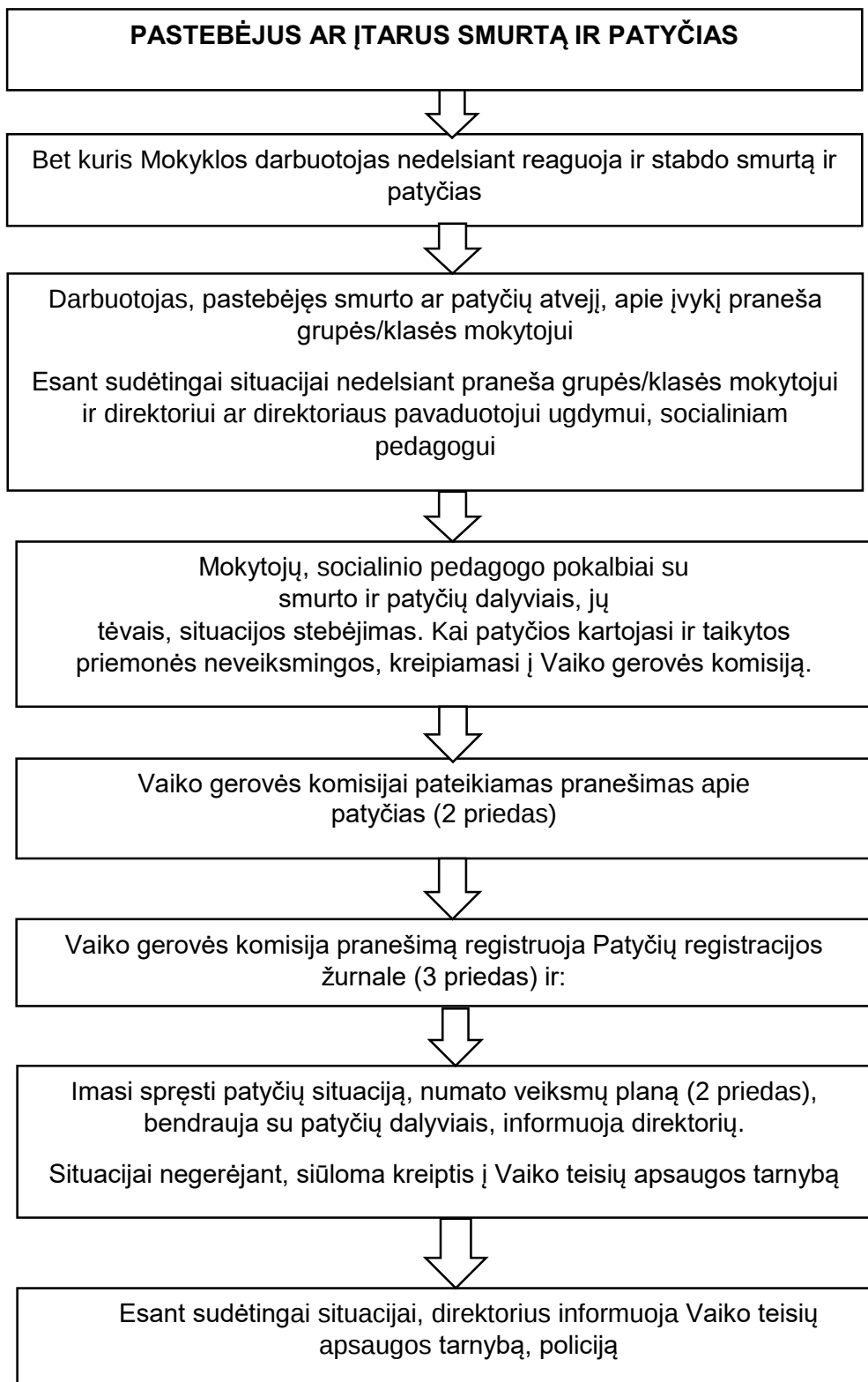
18. Su Tvarkos aprašu pasirašytinai supažindinami visi Mokyklos darbuotojai.

19. Mokykla bendradarbiauja su vaikų / mokinių tėvais, vietos bendruomene, Vaikų teisių apsaugos skyriaus ir kitų organizacijų, galinčių suteikti profesionalią pagalbą smurto ir patyčių prevencijos klausimais, specialistais.

20. Visų mokyklos darbuotojų pareigybių aprašuose numatyta atsakomybė už emociškai saugios ugdymo(si) aplinkos puoselėjimą, pareiga reaguoti į smurtą ir patyčias pagal Tvarkos apraše numatytą tvarką.

21. Tvarkos aprašas skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje, elektroniniuose dienyuose. Tvarkos aprašo nuostatos įtrauktos į Mokyklos ugdymo teikimo sutartis.

**KLAIPĖDOS R. AGLUONĖNŲ MOKYKLOS-DARŽELIO
REAGAVIMO Į SMURTĄ, PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS
PLANAS**

Smurto ir patyčių prevencijos,
intervencijos ir stebėsenos
vykdymo tvarkos aprašo
2 priedas

KLAIPĖDOS R. AGLUONŲ MOKYKLA-DARŽELIS PRANEŠIMAS APIE PATYČIAS

_____ Nr.____
(Pranešimo data, numeris)

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;	
☐ Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
☐ Kiti pastebėjimai	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Asmens, <u>patyrusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius:	
Asmens, <u>kuris tyčiojosi</u> vardas, pavardė, amžius:	
Asmens, <u>stebėjusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

(Vardas, pavardė)

(parašas)

Pildo VGK:

Pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Asmeniu patyrusiu patyčias:	
Asmeniu, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

Patyčių registracijos žurnale Nr. _____

Smurto ir patyčių prevencijos,
intervencijos ir stebėsenos
vykdymo tvarkos aprašo
3 priedas

KLAIPĖDOS R. AGLUONĖNŲ MOKYKLA-DARŽELIS
PATYČIŲ IR SMURTO ATVEJŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Reg. Nr.	Data	Pranešėjo vardas, pavardė, pareigos	Smurto / patyčių pobūdis	Smurtą, patyčias patiriantis asmuo	Smurtaujantis ar besityčiojantis asmuo	Pastabos
